

НЕПОРОЗУМІННЯ МІЖ КОНГРЕСОМ І НАЙВИЩИМ СУДОМ

ВАШИНГТОН. — Найвищий федеральний суд, якого завданням є також наглядати, чи ріжні за-рядження конгресу, а навіть самого президента, не ламають постанов конституції, узнав Акт Гуфа, що недавно перейшов у конгресі, неважним. Цей акт мав регулювати взаємовідносини між власниками майн і майнерами. Найвищий суд опер своє рішення на тому, що названий акт усталює, між ін-шим, також висоту платні і години праці. А це прот-ивиться федеральній конституції, яка каже, що ці справи повинні рішати самі стейти, кожний окре-мо.

Робітничі юні незадоволені з такого повороту справи. Віліям Грін, президент Американської Фе-дератії Праці, а також Джан Луис, президент юніі копальняних робітників, заявили, що тепер робіт-никам не лишається нічого іншого, як тільки скріп-лювати свої організації. Коли не можна регулю-вати співжиття власників з робітниками шляхом ак-тів і переговорів, то хай тоді рішає напір сили.

ВИЧИЩУЮТЬ СУСПІЛЬНЕ БАГНО.

БРУКЛІН (Н. Й.). — У звязку з відомим мор-дом Дрокмана перед присягним судом в Брукліні прокуратор обвинувачував вісім осіб зпоміж уря-дових і політичних кругів, що старалися заховати справників морду перед рукою справедливості. Між обвинуваченими був навіть асистент окружної прокуратури, Клайман, а також один високий у-рядник стейтрової легіслятури. Крім того, говорив прокуратор, є ще 17 інших осіб, що брали більшу або меншу участь у цьому морді.

СЕНАТОР ЛАНДОН ЗАОХОЧУЄ МОЛОДЬ.

АТИКА (Канзас). — Сенатор Ландон, який з бо-ку республіканської партії правдоподібно буде кан-дидувати у наступних виборах на президента, виго-лосив перед збором студентів промову, в якій за-певняв, що Америка це багатий край і нема при-чини для молоді попадати в розпуку з причини ни-щінної депресії. Америка ще двигнеться з ниніш-нього стану й осягне новий рівень життя, і то та-кий високий, якого вона ще не знала досі. Тільки до цього потрібно охочих людей, з приватною іні-ціативою, з твердим характером і завзятим духом, якого знали колись американські піоніри, що за-кладали основи під Америку.

ЗАЛІЗНИЧИЙ СТРАЙК У МЕКСИКУ.

КОЛЬОНІЯ (Мексико). — В неділю по цілім Мексико вибух залізничний страйк, у якому взяли участь біля 50,000 людей. Цілий залізничний рух спинений. Цікаво, що страйкарі вивішують чер-воні прапори, але в середині між двома національ-ними мексиканськими прапорами.

БРАК РОБІТНИКІВ ДЛЯ БУДОВИ ДОМІВ.

ВАШИНГТОН. — Голова „Федерел Гавзінг Ад-міністрейшен“, Стюарт Мекдоналд, подав до при-людного відома, що внаслідок оживленої праці в його організації, яка по цілій Америці на широку скалю почала будувати дома, слідний брак робіт-ників у цій галузі, а саме столярів і малярів домів.

ОБМЕЖЕННЯ ЕКСПОРТУ ВЕДЕ ДО ДЕРЖАВНО-ГО СОЦІАЛІЗМУ.

НЮ ЙОРК. — Голова оборотового відділу в департаменті стейту, Генрі Грейді, сказав, що дер-жава, яка приймає до самовистарчальности, обме-жує чужий імпорт, скорше чи пізніше мусить докотитися до державного соціалізму, в якому весь капітал і все продуктивне майно перейуть на власність держави. Він підкреслив, що великі об-меження в міжнародному товарообміні є одною з головних причин нинішньої економічної скрути.

РОЗПРАВИВСЯ ПО АМЕРИКАНСЬКИ.

НЮ ЙОРК. — Губернатора стейту Нью Джерзі, Гофмана, який набрав був широкого розголосу у звязку з засудом Гавптмана, образив на бенкеті один репортер настирливими запитаннями. Губерна-тор тихцем вийшов із салі й покликав за собою цього репортера. Коли вони опинилися в „лабі“, Губернатор гостро заявив: „Ви не можете мене зне-важати й безкарно собі з тим відходити“. З тими словами він зайхав настирливому репортерові у ли-це так, що той покотився на землю. Після цього губернатор спокійно вернувся назад на галю і там серед високих політикерів виголосив промову.

НЕГУС ЖИТИМЕ В ШВАЙ-ЦАРІЙ.

Етіопський здетрованоаний цар Селаясі закупив ще дав-ніше у швайцарській місцевос-ті Вевей гарну віллу, яку те-пер зачали перероблювати. Надіються, що Селаясі переїде до Вевей на постійне життя. Досі ця вілліла була незагоспо-дарена. З городу забрали я-рину й овочі сусіди, голов-но італійські робітники, бо го-сподаря не було.

МАЛИ „ГАРНЕ“ ВЕСІЛЛЯ.

Вертаючися з весілля в Йонгтавн, Огайо, група з сі-мох людей наїхала своїм авто-мобілем на переїжджающий поїзд. Шість з них погибли на місці, а семерий лежить тяжко ранений у шпиталі. Зудар був такий сильний, що від нього залізничні вагони зіско-чили з шин.

19,000 ОВОЧЕВИХ ДЕРЕВ ПРИ ДОРОГАХ.

У станиці в Польщі почалося даліше садження о-вочевих дерев при повітових дорогах. Цього року повіто-вий виділ засадить на ріжних відтинках доріг коло 2,000 штук черешень, морви і т. п. В останніх роках засаджено понад 19,000 овочевих дерев, які на весну старанно догля-дають. Цей примір впаднув ко-рисно на населення повіту, я-ке починає закладати сади і дбати про давні овочеві дере-ва. В багатьох випадках гро-мади зужитковували до цього громадські неужитки, що сто-яли відлогом.

АРЕШТУВАЛИ ДЕФРАВ-ДАНТА.

У слідчій вязниці в Сяноці опинився бувший судовий скарбник із Римоново, Антін Беричський, що здефравдував із судових депозитів кількаде-сят тисяч зл. і в грудні м. р. на фальшивий паспорт виїхав до Аргентини. Недавно а-рештували його на німецькій границі, як на фальшивий паспорт, виставлений на інше імя, вертався з Аргентини до краю. Знайшли при цьому не-значну готівку.

ДИТИНА ВРОДЖЕНА В ПОВІТРІ.

Шведська громадянка Невер-торнеа мусила виїхати в негай-ній справі до міста Болден, що лежить на шведсько-фін-ляндській кордоні. Коли літак осів, виявилось, що вона по-родила дитину. Є це, здається, перша дитина, яка вродилась на літаку. Шведська преса займається тепер питанням, я-ке місто народин дитини впи-сати в метрику. На імя ново-народженій дівчині дали „А-рієлія“ на честь повітря, до-давши поетичному імені з Шекспірової драми жіноче за-кінчення.

ФАЛЬШУВАЛИ ГРОШІ.

Фабрику фальшивих долларів викрили в Рудніках, пов. Сня-тин. Фальшивики виробляли 1 і 2-долларові банкноти, а крім того 10-злотові монети. У звязку з тим арештовано Ю-рю Джамана, агента видавництва „Рекорд“ з Коломиї, а крім того Василя Абрамінка і Ва-с. Жовтяка.

ЕЛЕКТРИФІКАЦІЯ ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНИ ТА КОПІ-ЧИНЕЧЩИНИ.

У Теревовлі на засіданні по-вітового відділу устійнили под-робити електрифікаційного пляну теревоведьського та ко-пичинецького повіту.

ЧЕРЕЗ ЦІКАВІСТЬ ОДИ-НИВСЯ В СУДІ.

Старенький Фред Маер, блу-каючи по вулицях Брукліна, (Нью Йорк), почав з нудьги оглядати пожарну алярмову скриньку, що висіла на заліз-ному стовпі. Цікавість зро-стала і вінкі він потягнув за ручку. Почав дзвонити дзві-нок, а через кілька хвиль зі всіх сторін почала приїздити пожарна сторожа. Шукаючи справника, вони знайшли ста-рушка й потягнули його за-те до суду.

ЕМІГРАЦІЙНІ ОШУКАНЦІ.

Державна еміграційна вла-да в Польщі викрила шайку еміграційних ошуканців, що бушували на Волині і Поліссі. Вони намовляли селян емігру-вати до Африки та середньої Америки (Екватору), обіцю-ючи їм безплатний наділ зем-лі та безплатну дорогу. А по-кищо брали від наївних ріжні оплати (вписове, тощо) і ви-давали поквітування та легі-тимації з печаткою „Скафа“ (організація козаків в Альжирі). Провідником ошуканчої шайки був Станіслав Туркус, що подавав себе за інжині-ра. Він послугувався помічни-ками, що вербували й ошуку-вали людей в ріжних місцях краю. Всіх арештовано.

ПОДВІЙНИЙ СМЕРТНИЙ ПРИСУД.

В окружному суді в Сосні-ці запав присуд у процесі Павла Гжешольського. Процес розкрив жахливу моральну гниль, яка панує в середніх колах тамошнього громадян-ства. За отроення сина Юрія засуджено Гжешольського на кару смерті, яку на основі ам-нестиі зменшено на досмертну вязницю. За отроення доньки Люцини засуджено його та-кож на кару смерті з позбав-ленням прав раз на все. За спробу отроення служниці за-суджено його на 3 роки вяз-ниці, яку на основі амнестиі зменшено до півтора року. Як збірну кару за всі злочини суд вимірів Павлові Гжешоль-ському кару досмертної вязни-ці з позбавленням прав на все.

ЗГОРІЛО 12 ЗАГОРОД.

У селі Голосковичі, повіт Броди, пожежа знищила 10 мешкальських домів і 18 госпо-дарських будинок з мертвим інвентарем на загальну шко-ду 26,000 зл. Пожежу спричи-нили два хлопці, що бавились вогнем під хлівом.

ПРИВАТНА НАУКА ЗАБОРО-НЕНА У НІМЕЧЧИНІ.

Німецький міністер освіти Русь видав розпорядок, на о-снові якого не вільно прийма-ти дітей до приватних шкіл. Розпорядок каже, що для кожної німецької дитини му-сить бути місце в державній прилюдній школі. Діти, що ходять уже до приватних шкіл, мусять з новим шкіль-ним роком перейти до дер-жавних шкіл.

УСУВАЮТЬ ЗА ПИЯНСТВО З ПРАЦІ.

Голова ньюйорської поліції Валентайн викинув знову трьох поліцаїв зі служби за пиянство. Передтим він уже викинув за тесаме понад сот-ку людей. Валентайн підкре-слив, що буде далі вичищува-ти поліцейний склад з пия-ниць, бо замість вдержувати лад пияні поліцаї той лад самі нищать.

ВИНАХІД ЛІКАРЯ.

Відомий лікар у Львові, д-р О. Тушицький, що має вже за собою кілька опатентованих винаходів, сконструував нові помпи-мотори, що працюють виключно при допоміж ріж-ниць зовнішньої та внут-рішньої температури. Ко-місія, делегована математич-но-природничо-лікарською секцією НТШ, перевірила пра-вильне функціонування моде-лю нової помпи і ствердила правдивість наукових основ цього винаходу. Тому, що ви-нахідник старается про па-тент для свого винаходу, бажчих описів апарату по-кищо не можна подати.

БДЖОЛИ, ЩО НЕ ЖАЛЯТЬ.

В англійському місті Бри-столь роблять у місцевому зо-ольогічному городі цікаві до-слідні з бджільними матками. Хотять випродувати бджо-лю, яка не жалить. Досі вдало-сь виплекати дуже лагідні бджоли, що не кидаються на людей ані на звірат, хіба що дуже роздратовані. Всеж таки не тратять нічого зі своєї жва-вості і трудящості.

СКАНДАЛЬНА СПРАВА Д-РА І. ЛЯКСА.

Про засуд д-ра Ігната Ляк-са, адвоката у Станіславіві та синдика гр.-кат. станіславів-ської капітули, ми вже згаду-вали. А проте справа Лякса втримується серед станісла-вівських громадян усе ще як першорядна сензація, на жаль, сензація найгіршого сорта.

Судова розправа виволікла на денне світло просто неймо-вірні кримінальні „гешефти“ канцелярії підсудного: обман-ства й митарства діялись там з єдиною метою — добути гроші. Було там вироблюван-ня за гроші „прихильних на-строїв“ для клієнтів у суді й інших установах, були підроб-лювання, доповнювання і кра-діж документів, виставлюван-ня векслів на більші, ніж тре-ба було суми, обдирання зі шкіри нещасних клієнтів чи то у формі лихварських відсот-ків чи заворотних гонорарів, за всякі конференції й інтер-венції, було фальшування бі-ляксів, та вершком усього бу-ло створення „Акційної Спіл-ки“ при допоміж фінансової неіснуючої групи віденських фінансистів, на підставі повно-властей від видуманих осіб і сфабрикованих листів від фінансних приятелів...

Жертвами того обманця бу-ли люди всіх станів, усіх віро-ісповідань і всіх народностей. Д-р Лякс не робив ріжниць, чи це жид чи поляк чи украї-нець попав у його лабеті, — коби тільки можна було його обманути. Не робив теж ріжниць у висоті „заробітків“ і лакомився навіть на розмір-но дрібні суми.

ГОТУЮТЬСЯ ВІДСВЯТКУВАТИ 10-ЛІТ-ТЯ СМЕРТІ С. ПЕТЛЮРИ

ЛЬВІВ. — З часописних повідомлень видно, що пороблено відповідні заходи, щоб пошанувати гідно трагічну смерть Симона Петлюри. В суботу, 23 травня, відбудеться у Львові літературна акаде-мія, в неділю, 24 травня, полева Служба Божа за поляглих вояків Української Армії, а по ній жалібне богослуження з промовою адютанта С. Петлюри. У Великім Театрі відбудеться тогож дня пополудні вокально-музична академія, а в Луговім Городі по-диси луговиків та луговичок.

Відозва „Лугів“, видана з нагоди цього свята, зачинається так:

„Цього року 25 травня минає 10 літ, як жидів-ський комуніст Шварцбарт убив Головного Отама-на Військ України та Голову Директорії Симона Петлюру в Парижі“.

ПРОФ. ОЛ. КОЛЕССА НА АВДІЄНЦІ В ПРЕЗ. БЕНЕША.

ПРАГА (Чехословацщина). — В понеділок, 27 квітня, відбув президент Чехословацької Републі-ки, д-р Едвард Бенеш, довшу конференцію з д-ром Олександром Колессою, ректором Українського У-ніверситету у Празі.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ У ПАРИЖІ.

ПАРИЖ. — Як подає Офінор, цьогорічний Шевченківський концерт, який відбувся в Парижі 25 квітня, стягнув на свято майже всю українську колонію, що, як відомо, поділена на ріжні табори, які не сходяться навіть на українських загально-на-ціональних маніфестаціях. Музичне товариство ім. Кошиця взяло собі за ціль обіднати іміграцію хоч раз на рік біля імени Великого Пророка. І це вдало-ся. На святі відзначився особливо великий ім-шаний хор, що виступив під провідом А. Чехів-ського.

ВИТАЮТЬ П. Е. БРІКЕ, ВІДОМОГО ПРИЯТЕЛЯ УКРАЇНЦІВ.

ПАРИЖ. — Офінор подає, що українська ко-льонія в Парижі мала нагоду витати в себе доро-гого гостя, яким є П. Е. Бріке, редактор часопису „Журналь де Женев“. Ред. Бріке не тільки симпа-тизує з українським рухом, але теж пильно висту-діював українську справу. Він є тим, що постійно викладає і пише про Україну та доказує, що украї-нська справа, як справа загально-європейського значіння, має бути вирішена в найближчому часі. Визначного гостя привитали бенкетом, влаштуван-ним Комітетом приятин Народів України, Кавказу й Туркестану. Він теж відвідав концерт у пам'ять Шевченка, який зробив на нього дуже корисне вра-жіння.

УРЯД „ТВЕРДОЇ РУКИ“.

ВАРШАВА (Польща). — Польська Агенція Те-леграфічна подає зміст того, що пише польська преса про зміни в польській уряду. Каже, що преса підкреслює, що на чолі уряду стоїть „жовнір“ і „людина чину і скорого рішення“. А це все потрібне в тих, таких непевних часах, коли зі всіх боків можна надіятися ріжних несподіванок.

НЕ ХОЧУТЬ РИЗИКУВАТИ.

СТОКГОЛЬМ (Швеція). — Уряд не ставитьсь вже прихильно до позичок, які шведські промис-ловці уділюють Советам. Каже, що коли хто хоче позичати, то хай це робить на власне ризико.

НІБИ ПОЛЯК, НІБИ БРИТІЄЦЬ, АЛЕ НЕВНЕ, ЩО ОШУКАНЕЦЬ.

ЛОНДОН. — Антоні Іден, міністер закордон-них справ, заатакував у палаті послів італійську амбасаду, яка послугувалася „полковником Пед-ром Лопезом“, що є з польського роду, а тепер британським горожанном, на те, щоб доказувати, що британський уряд і британські фірми достарчу-вали етіопцям кулі „думдум“. Отой „Лопез“ пока-зується звичайним ошуканцем, що запродав себе для компромітування британського імені. Таке ви-ходить із заяви Ідена. Він додав, що звертав увагу італійському амбасадорові на цю підозрілу люди-ну.

ХОЧЕ ДАТИ АМНЕСТІЮ.

РИМ. — Ходять слухи, що Мусоліні носитьсь з думкою проголосити широку амністію, яка обійме всіх політичних противників, якщо вони схочуть тепер стати під стяг „нової фашистської імде-рії“.

ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО СКАНДАЛЬНИХ ПРИСУДІВ.

МОСКВА (Росія). — „Ізвестія“ пишуть про те, що під революційним знаменем видавано дуже часто такі присуди, що треба падеїти з сорому. Кажуть, що тепер треба направляти заподіяну не-винним людям кривду. Вже деякі присуди касують.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays

Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.

on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103

of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакції не відповідає.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016.

4-0807.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Львівські заворушення і їх причини

(Оригінальний допис з Галичини).

Це пахне революцією!
Проф. Бартель.

Читачі знають вже про великі вуличні неурядки, які були у Львові в четвер по Великодніх Святках. Безпосередньо їх причиною було смерть і похорон Володислава Козака, котрий зівстав вбитий підчас вуличних демонстрацій.

Від шпитальної трупарні до Личаківського кладовища нема більше як пів кілометра, і влада згодилася на влаштування похорону без поліційної асистенції, тим більше, що похоронний комітет заручився за цілковитий порядок і супокій.

Львівська поліція була очевидно введена в бруд тим фактом, що недовго перед тим відбувся в Кракові також похорон вбитих підчас вуличних заворушень, і то цілком супокійно і в порядку, то і там похоронний комітет заручився за порядок та при допомозі установленої ним горожанської сторожі справді його задержав.

Та у Львові сталося інакше. Коли вже мав розпочатись похід — то агітатори, розставлені поміж зібраною масою (було коло 15 тисяч народу) піднесли оклик: „Люди, позир! Студить кулаки і піднісіть їх вгору! Ми Козака похоронимо аж на Янівським кладовищі і тому похід має піти через ціле місто. Кулаки догори!“

Було це всупереч плянам похоронного комітету. Та комітет стратив всяку владу над товпою, поміж котрою крутилось багато комуністичних агітаторів.

Пішов отже похід не на Личаківський цвинтар, але на Янівський, більше як три кілометри віддалений від трупарні, де навіть і могили не було ще викопаної. Та маса народу перекотилась через найважливіші площі і вулиці міста, як ось через галицьку і маріську площу та через вулицю легі-

онів, що давніше звалась вулицею Карла Людвіка.

Похід прийняв відразу вид неспокійної, воевничої демонстрації вуличної. По дорозі розбивано систематично виставові вікна в крамницях, товар викидувано на вулицю та грабовано або нищено. Одного ювілера обробовано в цей спосіб на кількості тисяч злотих. З особливою приємністю розбивано великі шибви в каварнях, а в одній навіть в середині порозбивано мармурові столики. Спричинені шкоди обчислюють на яких два мільйони злотих.

Поліція не була на таке пригатована, а відділи її, які оточено появилися, не могли дати собі ради з розбурханою товпою, тим більше, що вона почала ставити на вулицях (нпр. коло міського театру) барикади. Товпа народу перевертала попросту трамваї, вагони і автобуси та кляла їх поперек вулиці. Чейже до того немалой сили потрібно. На невеличкі відділи поліції, які виступили проти товпи, посипалося каміння, а ірвольверові стріли. Каміння очевидно було принесене з собою, бо головні вулиці Львова є асфальтовані.

Поліція почала вживати зброї. І річ ясна — впали жертви в людах, котрих число і досі не зістало усталене. Зпочатку говорено про вісьмох вбитих, потім про 12-тьох, тепер вже говорять про 20-тьох, але приватні вісті голяють, що жертв є ще більше.

Прем'єр міністр Косціялковський запросив телеграфічно проф. Бартеля зі Львова, що і сам був попередньо міністром президентом, щоб йому особисто оповів цілу правду, що властиво є на річ, як це виглядало, і хто властиво завинив цілу ту катастрофу.

Річ очевидна, що Бартеля обскочили у Варшаві зараз всілякі газетники і нуж випитувати: а чого прийав? А що

Кожда дівка знає, що такого у війську випрошують.

До пекарні увійшла також Каська і прислалася до миски. Була чогось сердита. Не диво, бо парубок, сходячи по драбині, так знехтував її!

— Що він гадає собі?! — думала дівчина. — Чи гадає, що для нього що найменше принципа добра? Чи мої очі каправі? Чи писок кривий, худий? Чи стан як у риби? Чи волосся як щетина безрогача? Може йому замало того, що я дістану лиш півтора морга? Він дістане ще менше, бо тільки морг. Якої йому заблаглося!

Тепер вони обоє ілі з одної миски. Коли миска вже була порожна, він взяв міх під паху. Коли від нього вчула, що обоє ідуть в таку далеку дорогу, скоро і вона взяла міх під паху і обоє виїшли з хати. Хоч вулиця була досить широка, не ішли попри себе. Він ішов перший, вона за ним. Земля під ногами була тверда, примерзла. Було ще цілком темно. Хвилю ішли мовчки. Каську сердило, що він мовчить; він ждав, аж вона скаже яке слово. Сам не годед був вигадати, чим ту розмову розпочати. Нарешті таки промовив:

— Цей мороз був перший мороз, бо земля тверда.

— Перший мороз був цей мороз, бо земля тверда як камінь — повторила Каська.

Якийсь час знов ішли мовчки. Семань думав, думав і знов промовив перший.

— Мабуть це дуже рано, бо рання зоря ще не зійшла.

(Далі буде).

говорив з Косціялковським і про таке інше.

Бартель обертав все в жарі і нарешті каже їм таке: „Але що це таке ви, мої панове, випикуєте про Львів. Були це далеко поважніші події. Коли до людей стріляють, а вони не утікають, але ідуть без страху перед смертю наперед, то це не є ніякі розрухи. Це пахне революцією!“

І справді було очевидним, що тут ділала справна рука комуністів, котрі використали і смерть В. Козака і пануюче величезне безробіття, щоб і свою лечену спекти.

І так — хоч на самий Янівський цвинтар дійшло разом з домовиною не більше як півтори тисячі людей, — то рівночасно уся решта розбіглася по інших вулицях, куди похоронний похід взагалі і не ішов — та робила величезні шкоди. З великою охотою розбивано склепи з горівкою, частину її випивано на місці, а фляшки, яких не удалось зі собою забрати, розбивано до кам'яних хідників.

Річ певна, що до таких великих неурядків і до таких трагічних вислідків прийшло лише через велику безрадість поліції.

Хоч було це дуже тактовним та на місці, що влада спустилася на заяву похоронного комітету, що все буде в порядку, то чейже і в таких випадках повинно стояти — хоч і закриті (нпр. в подвір'ях камені) відповідне поліційне поготівля, котре повинно чинно виступити в такій хвилі, коли покажеться, що горожанська сторожа, поставлена комітетом — не годна собі дати ради.

Такі вуличні збіговища розганяють в культурних краях просто сикавками. Колиж треба вже доконечно ужити зброї, то тоді уживається передовсім білої.

Кінниці навіть лише плоскими ударами шабель може легко розігнати натовп людей, отже навіть і без ран, а на всякий спосіб без смертоносних. „Пуля (куля) — дура“ казав ще російський генерал Суворов і вона дуже часто при таких нагодах вбиває цілком припадково прийвних на місці безпорядків людей.

Так наприклад і у Львові застрілено якусь бідну жидівку Леоу Арцт — до того ще й вагітну. Кавалерист скорше побачить атакуючих його людей — і постарается їх унешкідливити.

Але підчас львівських розрухів було в руху лише дуже мало кінних поліцаїв, а піші стріляли без розбору тай і годині задержати рівновагу та ідути розумно і вчасно ужити кіннота не допустила би завчасу до будування барикад.

У Львові показалася поліція цілком безрадна, а що над нею стоїть воевода полковник Беліна Пражмовський та віце-воевода Сухенек-Сухецький, то, можливо, що вони будуть мусити відповісти за це, що

сталося, утратою своїх становищ. Взагалі є поголоска, що аж чотири воеводи підуть на зелену пашу, в один з них — Світальський з Кракова уже й пішов. А був він колись навіть президентом міністрів та займав ще й інші високі становища.

Щодо усунення обидвох львівських начальних урядовців — то справа не є така легка, бо воевода Беліна-Пражмовський був колись організатором кінноти в легіоні Пільсудського. Його заступник Сухенек-Сухецький є той самий, що разом з Перацьким та Наконечником - Клюковським уложили в серпні 1930 року цілий плян „паціфікації“... Покищо і львівського воеводу і його заступника з місць не усунено.

(Кінець буде).

ПРОБУДНИК ЗАКАРПАТТЯ

Дня 24. квітня 1803. року народився у священничій родині в селі Тополи землемірської жупи, в Пряшівщині, Олександр Духнович, а 24. квітня 1865 р. помер він у Пряшеві, де його й поховано.

1935. року минуло 70 літ від смерті О. Духновича. Але ця річниця пройшла майже без відгомону, хоч її слід було святочно обійти. Бо О. Духнович своїм життям і всесторонньою національно-громадською діяльністю, першим промовив голосом закарпатських українців. Він перший висловив своєю працею їх право до участі в культурно-літературній діяльності Галичини був М. Шашкевич або Ю. Федькович для Буковини, тим можна вважати О. Духновича для Закарпатської Воли, розуміється, углядуючи місцеві умовини, особисті спонуки і т. п.

Заслуги О. Духновича лежать не в політиці, а в ділянці культури. Він був поетом, хоч і без особливого таланту. Зате в нього була поетична душа, що щиро відчувала всі терпіння власного, поневоленого народу. Тому О. Духнович уже в молодому віці з поштивою кинувся до праці, щоб по своїх силах дивинути рідну Батьківщину з застою та озброїти її освітою й свідомістю напру з мадяризацією.

Вже в 1847. році видав він перший закарпатський буквар в народній мові п. з. „Книжниця для науколюбців“, а потім низку інших наукових підручників, як „Маленьку біблію з картинками“, „Краткий землемір“, „Катехизис літургічеський“ і „Народну Педагогіку“, крім „Молитвенника для руских дітей“ і „Хліб Душі“ — молитвослов для дорослих.

О. Духнович по званню греко-кат. священник, бачив у культурі й моральності ту непереможну силу народу, що може зберегти його від забобелі в мадярській неволі. Тому він поборював теж коршчу, цю соціальну язву, що доводила наше селянство до морального й матеріального упадку. О. Духнович є предтечею протинального руху на Закарпатті. Замість горівки, має пісня принести народові правдиву радість. За його логічним повстають абстенентські гуртки, співацькі хори, а деякі розпичнені села береміюються в зразкові громади працюючих і культурних селян.

Дбає О. Духнович також про молоді і молоде покоління інтелігенції, тобто взагалі про будучність народу. Він заснував у Пряшеві Товариство св. Івана Хрестителя, що опікувалося незаможним студентством. А на інтернат для студіючої молоді пожертвував свій дім. Цим великодушним учинком виявив О. Духнович свій правдивий патріотизм і свою гуманну вдачу.

О. Духнович писав поруч наукових творів, теж поезій драми. Його поезії, здебільшого дидактичного змісту, своєю формою вказують псевдоклясичний характер. Найбільшу вартість мають його патріотичні вірші, ось такі, як „Я Русин“ або „Підкарпатський русини, оставте глибокий сон“, що тепер є закарпатським гимном.

Своїми ідеями О. Духнович не додержував кроку з загально-українським національним розвитком. Також щодо мови його літературна творчість залишає багато до побажання. Зрештою О. Духнович пізніше взагалі перейшов на церковно-славянське язичіє. Однак тим він ще не змінив свого значіння в закарпатській літературі. Бо О. Духнович перший увів до неї народню мову. Що її чистота не була в нього зовсім бездоганна, це ще ніяк не змінює самого факту, що з О. Духновичем увійшла до закарпатської літератури жива мова народу.

А хоч і згодом москвофільство виперло її звідтам на кількадесять років, вже ніяка сила не могла знищити її і стримати її сьогоднішньої триумфальної перемоги в цілому закарпатському, культурному житті.

Незабаром по смерті О. Духновича заснувалося ще згідно з його бажанням Товариство св. Василя Великого в Ужгороді, що існувало до 1902. року. Дальшу його діяльність продовжувало Т-во „Уніо“. А ідеологічним спадкоємцем цих організацій є сьогодні „Просвіта“. Культурно-пробудна праця О. Духновича дала у своїм висліді підвалини для української „Просвіти“ на Закарпатті. А проте Духновича присвоили собі москвофіли, назвавши свою псевдоосвітню організацію „Обществом імені А. Духновича“, що політичними інтригами намагається спити просвітлянську діяльність.

Щоб русотипи не поневрили добре імя О. Духновича, треба дати вірне й об'єктивне навітлення його пробудний мислі, що органічно має безперечно своє продовження в теперішньому українському народовстві. За чотири роки (в 1940. р.) святкуватиме Закарпаття 75-ліття його смерті. До цієї річниці варта так підготуватися, щоб скапіталізувати для народо-вещького руху традицію Олександра Духновича, як культурно-народного пробудника Закарпаття. Бо українське життя коначно потребує й на Закарпатті й на всіх інших землях своїх тривких основ в історичній традиції. Отже її мусимо зберігати й не сміємо допустити, щоб наші „добрі“ сусіди й вороги розкрадали нам її або фальшували її перекривлювали. — („Новий Час“).

Лемид.

ТАНЦЮЮТЬ НА ПРИКАЗ

Советський кореспондент часопису „Ди Нью Йорк Таймс“ доносить з Москви, що все починає там танцювати. І то — на приказ советського уряду. Сталин приказав, що треба бути веселими, і всі починають веселитись. А як треба веселитись, коли і з чого сміятись, і де і як танцювати, — про це теж дбає уряд.

Як бачимо, Совети поведяться з людьми як цигани з медведем. Хочеш чи не хочеш, а скажи, роби ріжні штуки, щоби було з чого сміятись.

В Советах як у тій опері „Паяци“. Хоч який ти сумний, хоч біль розриває твоє серце, ти смієся. Та в опері, чи в цирку, товпа хоч платить за цей сміх і той, хто сміється, хоч заробляє тим шматок хліба. А в Советах кажуть серед біді і нужди й утисків танцювати і радуватися цілком задармо, на втіху Сталіна і його гвардії. Кажуть сміятись тим батькам і матерям, що їм Совети забрали діти; кажуть сміятись тим дітям, яким порозстрілювано родичів чи захоплено їх до тюрем або на Соловки.

Не знати, що з тої веселости вийде. Дуже можливо, що сум для тих, що її заряджують. То одно певне, що досі світ іще не чув про таке вирафінуване варварство, як те, що характеризує поведіння Советів супроти живих людей.

Американський кореспондент збуває те все легкою іронією, з якої тільки виходить, що для Советів не існують ніякі принципи. Сьогодні те, а завтра щось зовсім інакше. Ще недавно, пише цей кореспондент, гляділи на вулицях на людину, що була по людські вбрана, як на — підозрілу, як на буржуя. Сьогодні наказується всім вбиратись якнайкраще. Не так давно гляділи Совети на такі забави, як танці, як на якусь диковину, як на пусту витрату часу, як на... гріх. Тепер вважається танцювання — соціалістичним обов'язком. До цього додаймо ще й те, що большевицькі агенти намагаються тепер раз-у-раз перепихати по світі пропаганду, що в Советах усе демократизується, що Совети стають на ділі демократичною державою. А коли глибше застаномоси над тими наказами про потребу веселого життя, танків, буржуазних розривок, як теж над тою пропагандою про демократизацію Советів, то прийдемо до переконання, що з Советами чим далі, тим гірше. Тому беруться вони на всі лади притягнути до себе з одного боку незадоволене населення, а з другого — буржуазно-демократичний світ, щоб мати його за собою у випадку таких заворушень, що неслиб за собою упадок советської влади. Та й це не спинить процесу розкладу Советів. Тепер ломлять советський провідники безцеремонно свої принципи, а згодом помлять собі й голови.

А. Баворський.

ВСІ ЗАТЯМИЛИ СОБІ

(Оповідання).

(1)

Семань Риндяк, наймит у господаря Лубаша все ще спав у сіні на стриху хати, хоч вже була осінь і ночі були холодні. Надівав на себе кожух, запорпувався цілий у сіно і засипляв. Був би цілком вдолений, як би не те, що в світлиці саме під ним було ліжко господаря Лубаша. Той його господар мав ріжні хибви, які наймитам не можуть подобатись. Найприкрішою для Семаня хибною Лубаша було те, що він не любив, як його наймити сплять. Коли сам пробудився, то бувало, хоч ще була ніч, хапав за жердку, яку на ніч ставляв коло ліжка, і нею стукав у стелю. Саме в тім місці на стриху спав Семань. Обов'язком Семаня було відстукнутися на знак, що чув стукання господаря і що вже встає. Господар стукав жердкою поти, поки Семань не відстукнувся. Коли це вже сталося, Лубаш обертався на другий бік і ще раз засипляв.

Семань все спав як камінь. Нині чогось то пробудився, ще заки господар застукав. Пробудився і не годед був ще раз заснути. Сон розганяли йому ріжні думки.

— Вже крайня пора! — думав. Він не думав, що вже крайня пора вставати. Тепер у нього було цілком що інше на умі. Погадавши, що вже крайня пора, парубчак хвилю цілком нічого не думав. Була

ще чорна-чорніська ніч, та когось вже запіяв. Семань обернувся на лівий бік, бо до цієї пори лежав на правім боці. Він знов погадав собі: — Вже крайня пора оглянутися за дівчиною.

Став у душі призирилася всім дівчатам, які знав, щоби рішиться, котру з них вибрати. Не диво, що першою, яка насунулася перед його духові очі, була найближча йому, бо жила в тій хаті, що й він. Перескакуючи до інших дівчат, порівнював їх з Каською, наймичкою Лубаша.

Ледви Семань у своїх думках зайшов до третьої дівчини, під ним застукало.

— Щось заскоро Лубаш зганяє мене! — парубок подумав і обернувся назад на правий бік.

Застукало ще раз, багато сильніше. Неначе би змовившись з господарем, когут знов запіяв.

— Чого так гримаєш і ти чого так дрешеш! — воркнув Семань. — Я сам знаю, що треба вставати.

Відстукнувся, і ще троха витягаючись, міркував собі: — Я вже давно міг би мати яку, як би був смілиший. Андрій Матлан цілий рік молодший від мене, а що неділі сидить у Насті Лаврик. А Тодір Мідак? Що покаже свій палець, то якась сама загачиться. Я не гірший від них. За рік піду до війська. Мене

вже заасентрували. То була би ганьба не лишити дома жадної дівки. Я пішов би відси так, щоби жадна за мною не плакала? Це не може бути! Як я боюся приступити до дівки, то що то буде перед ворогом, як приїде до війни?.. Раз мати родила!

Семань розгорнув сіно і виліз з нього, витягаючись. Надів тільки кафтан, бо спати лягав так, як ходив. Його гребінчик був встромлений у стріху. Семань витягав його тільки в неділю. В будний день причісувався лиш пальцями. Тепер, коли вже думав станути перед якою дівчиною, вийшов зі стріхи гребінь, хоч то не була неділя. Не мав масти на волосся, отже плював на пальці і на висках пригладжував лощки, скручуючи їх до переду. Так парубки виглядали юрніше, більше когутячо.

Коли Семань вже скінчив фризуватися, став сходити по драбині вниз. Там, при самій драбині, так, що сходячи він не міг не отертися у неї, стояла наймичка Каська. Семань зараз пізнав її. Щоб злізти, мусів собою троха відсунути її. Та він сказав лише: — Ой! Чи не штуркнув я когось?

Не дожидаючи відповіді, пішов до пекарні, щоби там поспізнати. Не чув, як Каська зіткнула і шепнула до себе: — Я йому не вголови!

Аж прийшовши до пекарні, Семань став думати, чіхаючись в потилицю.

це прийшло так раптом, що би стуманів. Хтож міг знати, що вона буде там коло драбини і що я майже влізу на неї? Раньше того вона ніколи не робила... Та може вона ще завтра буде під тою драбиною. Вже не буду такий дурний, як нині.

Нині й господар встав ранше. Стояв у пекарні, різав хліб і кидав його в миску з молоком. Накришивши, сказав до Семаня:

— Сідай і їд, бо зараз підеш на друге село до Медина до яблука. Я купив у нього два кірки на сушінню. Возьмете до міхів кілька вдвигаете і принесете.

— Хто то піде зі мною? — думав Семань. — Він каже возьмете і принесете, не возьмеш і принесеш.

— Каська піде з тобою, — додав господар.

Семань аж затрясся, в першій хвилі жажнувшись. Та це була тільки хвилинка жаху. Коли пригадав собі свої наміри на нині, жах вступився перед сильним вдоволенням.

— Хіба до чогось путнього добадакаємося — подумав. — Як не ідучи туди, то ідучи назад. Як я не зведу розмови на це, то вона зведе. Бо чогось би заціпала мене, стануши коло драбини так, що собою заставила мені дорогу?

Семань не сумнівався, що Каська приліпне до нього, бо гадав, що не багато парубків таких гарних, як він. Поганій він не був і дівкам міг подобатись. Правда, ходив як поломаний, та кожда дівка хіба знає, що як його зняли до війська, то це не каліцтво.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ПО ЧОМУ ПІЗНАТИ?

У Каліфорнії арештовано недавно відомого бандита Томаса Робінсона, що мовляв, був останнім з „великих“ бандитів. Як він признався до тяжких злочинів, щоби тільки врятувати собі життя, і пішов до тюрми відсиджувати до смертну кару, на котру його засуджено, поліція подала газетам вістку, як вона дізналася, де ховався цей бандит.

Показується, що на нього показала поліції одна жінка, що служила в одній крамниці з содою, куди Робінсон приходив пити охолоджуючі напійки. Бандит був перебранний за жінку, але поведився так, що справжня жінка відразу дістала підозріння, що це перебранний чоловік.

Цікаво знати, по чому пізнати перебраного за жінку чоловіка? Отже передовсім по голосі: бандит пробував укрити свій голос, не говорив, а коли говорив, то не до говорював. Всетаки жінка пізнала, що це не чоловічий голос. Тоді вона приглянулася йому ближче. І побачила, що в нього кости руки грубіші, як звичайно бувають у жінки. І шия теж була закручена. І вона сказала поліції.

РОМАНТИЧНЕ РОЗПІЗНАННЯ.

Отже справа була зовсім проста. Зовсім не така складна, як її змальовують письменники.

Наприклад, американський гуморист описує подібну ситуацію в своїх „Пригодах Томи Соера“. Один приятель героя, уривголова, вбирається в дівочу сукню, підробляє коси й приходить до тітки героя. Тітка мала отже тяжче завдання, як мала каліфорнійська дівчина при содовій „барі“, бо хлопчина мав ще тонкий голос. І кости в нього були певно ще „дівочі“. І шия теж не набрала була вигляду шні дозрілого чоловіка.

Не зважаючи на це, тітка його приятеля відразу переконатися, чи він хлопець чи дівчина. Вона кинула йому клубок (чи яблуко?), і хлопчина, щоби зловити його, ступив до купи коліна. Тітка відразу скрикнула: „Ти хлопець! Як дівчина ловить клубок, вона розкидає коліна на боки, не ступає до купи!“

Відомо, чому це так: дівчина має подолок. Якби хлопець таке робив, він пустив би клубок між коліна.

НЕРОМАНТИЧНЕ.

Кажуть, що англійський письменник Конан Дойл, котрий писав багато оповідань і повістей про злочинців і детективів і створив відому постать детектива Шерлока Говмса, а котрому через те нераз приходилося писати про вдалі і невдалі перебрання та вдалі пізнання перебранних людей, прихав раз за лізницею до одного англійського міста й при виході зі станції не мало здивувався, як візник позовки до найму промовив до нього: „Куди вас повезти, пане Конан Дойл?“

„Звідки ви знаєте, що я Конан Дойл?“ — питається письменник. „Чи не детектив ви у перебранню? Або чи не минулися ви зі своїм поклонником, чи не мали ви бути детективом?“

„Пане Дойл, про ваш приезд сюди писалося в нашій газеті. І в ній колись була ваша фотографія“.

„Алеж я тоді був ще молодий і однією в мене зовсім іншаке. То як ви пізнали між цими всіма людьми, що тут висіли, що Конан Дойл це я?“

„Алеж ви маєте виписане своє ім'я на карточці вашої валізки, пане Дойл!“

З цієї історії виходило, що автор-письменник зовсім не

потребує бути так розумним у практичному житті, як розумними людьми він мало людей у своїх творах.

МАРНОТРАВНИЙ СИН МАЄ КОМПАНІЮ.

На конвенції краєвої прогібіційної партії, що оноді відбулася в Найагара Фолз, Нью Йорк, один з бесідників гостро виступав проти скасування прогібіції.

Говорив цей бесідник, що скасування прогібіції „зальоголізувало жінок“. Мовляв, вернулася торгівля горівкою, а з нею деморалізація. „Колись ми знали марнотравного сина, а тепер до нього пристала ще пуча дочка“.

Коли нинішні часи порівняти з часами зперед війни, то він має слушність. Однаке чи винувате тут скасування прогібіції? Чи може сама прогібіція? Чи може ні одно ні друге, а загальна тенденція розвою суспільности, яку прогібіція та її скасування тільки приспішили?

НЕБЕЗПЕЧНІ ПЯТЕРНЯТА.

Про відомих канадійських пятернят сказав недавно публично один лікар замітну осторогу: радив він людям, що займаються їх вихованням, дати дівчатам нагоду бавитися з хлопцями.

Як цього не буде, говорив цей учений, то пятачки виростуть на „дівчата-ляльки“, себто гарні тілесно, але без почувань. Спеціально не будуть вони мати почувань до хлопців: як вони будуть крапі, то будуть уміти закрутити хлопцям голови, але самі не будуть нічого до них почувати. Будуть це немовби баламутки, що баламутять хлопцям голови, що бавляться почуваннями хлопців.

Лікар говорив на основі широкого досвіду лікарів-психіатрів з дітьми. Зараз на другий день по цій заяві газети принесли фотографії чворачок, уже дозрілих, що вибрали на відвідини до канадійських пятернят. Наскільки можна судити з фотографії, закид ляльковатости не перебільшений.

ТАК МАЄ БУТИ?

Про цю справу кожний може дізнатися з розмови з жінками цікаві річі.

Як займає становище лікарів, себто, що це справді недобре, як дівчина бавиться почуваннями хлопця, себто робить усе, щоби він її полюбив, а потім з цього нічого собі не робить і хлопця кидає, то він зараз певно стріне жінок, які на цю справу дивляться інакше.

Деякі з жінок у розмові явно займають інакше становище. На їх думку так і маєтись робити: дівчина справді повинна старатися розбудити любов у хлопця; а потім за те й вухом не вести. Деяким жінкам аж очі блищать на думку, що якийсь чоловік за ними буде пропадати, а вони не будуть до нього нічого почувати.

Лікар, що остерігав виховників канадійських пятернят, виходив з іншого założення: він видно приймає за правило, що людина (чи хлопець, чи дівчина, не робить ріжницю), не повинна розбуджувати в іншій людині почувань, якщо вона не думає з цього почування тягнути консеквенції для себе. Він, видно, осуджував однаково баламутів і баламуток, що розбуджують почування в людях другого полу тільки на те, щоби собі дати доказ, що вони можуть заводити почуваннями іншої людини.

Котре становище розумніше? Чи становище лікаря? Чи становище тих, що своєю

Мусій Степанчук.

ЯК ТЕБЕ ЗАБУТИ, ЗЕЛЕНЕ ПОКУТТЯ?

Як тебе забути, зелене Покуття, В барвінках і рутах?

Ти в своїх обіймах мене там пестило,
Як матір дитину, до груди тупило
І лобити ту землю мене научило;
Ти сонцю велало на мене світити,
Вітрам мені сльози казало сушити.
Ох, якже забути тебе, надпрутінська
Землице українська?

Як тебе забути, мій Пруте дрімучий,
Ви вири і кручі?

Там в філях тих бистрих я мився, купався,
В квітчастих зарінках і в лозах там грався
І повітрям чистим я жив і впливався;
Всі сили я черпав з грудей земель твоїх,
Добром твоїм забути тебе в грудях моїх.
Ох, якже забути тебе, підкарпатська
Земличенько райська?

Якже вас забути, ви гори, горбочки І сея в садочках?

Там Прут помкь вам, як вюн довгий веться,
А тихі села купають в нім лица.
А далі: Карпат гір хребет к небу шнеться,
А звідти юг віє, мов Довбуш говорить
І на Коломию глядить з Чорногори.
Ох, якже забути вас, райські кривки,
Покутські зарінки?

Якже вас забути, підгірські низини,
Цантучі долини?

Під шум лісів ваших і піль зеленених
Я вчився співати пісень цих ріднених
І нині ось шлю їх до сіл тих тихених
І нині співаю, туго розганою,
До вас повернутись надії плаваю,
Бо голі забути ЗЕЛЕНЕ ПОКУТТЯ,
В БАРВІНКАХ І РУТАХ!

З українського життя в Америці

НЬО ЙОРК, Н. Й.

Піти на концерт церковної музики 31-го травня.

Минулорічний концерт у честь Шесченка в Тавн Гол у Нью Йорку виказав дивну недостачу громадянської солідарности, якої ніхто не міг пояснити. Ціна білетів не була дорога, місяця розкупили в більшості громадяни зпоза Нью Йорку, а долина була вповоловині порожня. Великий хор з треста голосів під управою проф. Ол. Кошиця зробив своє діло прегарно, нью йоркські газети в англійській мові помістили прихильні рецензії.

Але виказалося, що з української громади в Нью Йорку були на концерті лиш одиниці. Дехто пояснював відсутність загалу тим, що на 42-гу вулицю задалеко йти. Отже не пішли. А околиця прибула навіть і по сто миль.

Цього року маємо ще одну нагоду послухати великого і вже виробленого народного хору, знову під управою професора Кошиця. Нема що закривати факту, що наш шановний професор хоче нашим та чужим людям показати красу нашої церковної музики в цілій її історії. Пояснення в газетах показують, що наша церковна музика не має собі пари щодо старинности й оригінальности. Крім цього є вона впливом творчости самого народу, не зважаючи на грецько-візантійські впливи.

Ми, українці, як нарід із спеціальним музичним замилуванням, повинні зрозуміти, що такої другої нагоди, як оця, вже не буде. Ні проф. Кошиць, ні наші хори не можуть більше таке діло другий раз поставити. Чиж не варт вже для самого власного вдівля прийти, щоб послухати цього небувалого досі у нас концерту?

Треба тут ствердити, що наше громадянство не відізналося досі як слід на оголошення. Головно громадянство українського Нью Йорку. Наша молодь запрошує своїх учителів та учителок, щоби показати їм красу української пісні, чужинні визначні люди беруть участь у програмі, щоби показати пошановок для українців та їхнього духового провідника митрополита Шептицького, а самі українці замало заінтересовані самі собою!

Ліпше це все сказати наперед, щоби опісля знову не шукати причин відсутности

полові приписують право баламути людей другого полу?

ОДИН БІК СПРАВИ.

Люди, що признають своє йому полу право, яке вони заперечують другому, подібні до того добровольця, що погішав матір: „Мамо, не журіться, я скоро вернуся. Одно-го-двох уложу, і — назад!“ „А як хтось тебе уложит?“ — плаче далі мати. „А мене за що? Або я кому що винен?“

публики. Особливо до нью йоркської громади треба відозватися. Як оця громада, що має славу провідної громади в Америці, тим разом не допише, треба буде набудуче заректиса уладжувати якісь маніфестації на більшу скалю.

Ще одна замітка: Коли в нас чогось нема, як то ми нарікаємо, що то інші народи щасливіші від нас. А ось маємо свого Кошиця, якого не має ніодін інший нарід, коли йде про виконання народної пісні; маємо хори здисципліновані; маємо ініціаторів, що взяли на себе весь тягар уладження концерту, та самі ризикують своїми грішми; маємо трудящих учителів, що допомагають проф. Кошицеві — а не достає нам просто-го розуміння вартости цього всього!

Покровителями науки й мистецтва бувають усе люди з грішми. А в нас, навпаки: одиниці, що мають троха грішми, майже не інтересуються мистецтвом. Годі переповідати значіння мистецтва для людського ума чи духа. Таж концерт у нас вже має своє вироблене ім'я. То чому ж на оцей концерт, тобто на Зелені Свята в Карнегі Гол у Нью Йорку, так пинявд збираються наші люди? А в останній хвилині готові знайти оправдання, що для них не стало відповідного білету!

Отже нема що закривати факту: Як наша знать, наша еліта, наші грошевити люди, наші освічені передовці в кожній громаді з нью йоркської округи не рушаються, то яким прикладом вони послужать для оцей сірої маси, що справді мусить оглядатися на задні колеса?

Отже нас цілий українській громаді рішиться і ділом це рішення засвідчити: „Йдемо на концерт у неділю, 31-го травня, масово!“

С. Демидчук.

ГЕМТРЕМК, МШ.

З Союзу Українок.

Відділ 26 Союзу Українок Америки старається працювати в такий спосіб, який відповідав би найкраще ідеї нашої організації. Нам здається, що жіноцтво в Америці повинно змагати до того, щоби ослабити ті впливи, які розбивають наші сили. Жінки не повинні доливати оливи до вогню, себто не повинні загострювати і так уже гостру політичну боротьбу між нами, а повинні старатися доводити наш нарід до об'єднання.

Ми щиро віримо, що в єдності сила, і до цієї єдності прагнемо. І то ідемо до цього шляхом ширшої праці, відданості рідній справі. Тому вважаємо своїм першим обов'язком дбати про те, щоби допомагати як нашій справі в краю так і народній праці в Америці. Ми теж тої думки, яку піднесло Об'єднання, що нам треба пам'ятати за рідних в рідній країні, але теж не забувати і за тих сестер і братів, що опинюються в нещас-

твотут в Америці. І тому добре сталося, що ми зачали допомогти акцію потерпілим від повені українським родинам. Так треба поступати і в будучому. Саме коло такої акції найкраще об'єднати весь добрий і творчий наш елемент. Ми зі свого боку переслали на допомогу повенням через Об'єднання \$10.

ЗА ВІДПІЛ:

П. Стецько, К. Хомяк, П. Будор, П. Прибила.

ДУМКИ В ДЕНЬ ПАМ'ЯТИ

(Подає д-р Джим Л. Райс, комісар здоров'я міста Нью Йорку).

В суботу, 30. травня, будуть багато стейтів святкувати День Памяти. Це день, у котрім скрізь віддають пошану пам'яті погиблих жовнів та моряків, — час, коли прикрашають гроби тих героїв. Це святочний день для багатьох, для більшости. Також свято і для тих, котрі відвідують цвинтарі в цілі віддання пошани погляглим, як теж і свято тих родин, по котрих смерть ще не посягла своєю рукою.

Не всі ті, що відвідують кладовища, будуть покриті жалобою по жовнірах чи моряках, убитих підчас світової війни. Багато будуть вшановувати пам'ять мабуть своєї дитини, котра померла вдома через певну недугу, від котрої часто можна охоронитись. Правда, що не можна охоронитись від кожної хвороби, але медична наука має вже багато способів та зарад проти багатьох поважних недуг, котрі не тільки можна викувати, але теж охоронитись від них. Лихо криється в тім, що ще сьогодні дуже багато людей пробують самі куруватися, замість вдаватися до свого родинного лікаря по пораді.

В місті Нью Йорку впродовж 1935 р. померло шістдесят шість дітей від дифтерії; багато з них тому, що їх родичі або занедбали або не згодились на переведення відповідного застрікування дитини. По цілім краю багато більше померло з тих самих причин. Наглядно виказано, що від дифтерії можна охоронитись та в дійсності н-ма оправдання, щоби будьяка дитина занедужала, а ще менше від тої недуги помирала.

Але дифтерія це не одинока недуга, проти котрої зроблено великий поступ. Є, наприклад, багато хронічних недуг у дорослих людей, від котрих можна охоронитись, якщо часно їх вислідити та почнетись лікувати. Багато з тих недуг приходять ступнево та звертають увагу хворого, аж добре розвинуться. Якби так кожна людина віддалася час від часу оглядинам свого родинного лікаря, тоді менше хворіли б мали би можливість розвитку, а ще менше було би заданених. Це є найкраще забезпечення. — логічний спосіб збереження здоров'я. Чому не віддатися такому оглядинам іще сьогодні? Коли це виконаєте, то День Памяти додасть вам сили на будучі роки.

Ф.ЛС.

ЯК ПАСТУШОК ПОВЧИВ НЬЮТОНА.

Славний природник Ньютон (1643—1727) вийшов раз на прохід із своєї вілли на селі, де він звичайно проводив час у найбільшій спекі. В глибокій задумі йшов він полями. Там стріву його пастушок, що гнав покватно віви до хати. Хлопчина знав Ньютон й закликав до нього: „Пане, глядіть, щоб ви були в хаті, бо буде буря!“

Ньютон прокинувся з задуми, оглянув обрій, але тому, що на краю його побачив тільки кілька маленьких хмаринко, подумав, що хлопчина хоче з нього поглузувати, та йшов далше своєю дорогою. Вкортці був так занятий своїми думками, що навіть не завважив, як ціле небо покритося грізними хмарами. Важкі каплі дощу, що били його в обличчя, не дали йому займатися рздумуванням і введовзі серед блискавок і гуркоту громи став падати зливний дощ на беззахисного вченого Та Ньютон не думав у такій невільній ситуації ані про небезпеку, ані що може його вбити грім, ані про свою перемоклу одежу, тільки про осторогу пастушка. Питання, звідкіля взяв хлопчина це спостереження й знання, не сходило йому з думки. Він не втерпів і якстій пішов у село, щоби віднайти пастушка. Як тільки віднайшов пастушка, кинувся до нього з питанням: „Звідкіля ти знав, що надходить буря?“

Хлопчина усміхнувся хитро. „Добродію хотів би про те дуже довідатися, але я цього не зраджу“.

Ньютон, що його зацікавлення було в найбільшій напруженню, витягнув з кишені гвінею (21 шилінгів) і сказав: — Цю золоту монету дам тобі, як зрадиш мені своє знання.

Хлопчина взяв золоту монету: „Добродію, завжди, як баран качається на хребті, надходить буря“.

Ньютон відійшов до хати з довгим носом та з природничим поученням, що коштувало його гвінею, щоби перебратися в суху одежу. Переодевшись, роздумував він над теорією й практикою.

ЗБОРНІ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє членів, що місячні збори відбулися в п'ятницю, 22 травня, в годині 7-мих вечір, в домі У. А. Горюхан, 847 Н. Френклін вул. Просимо членів прийти на ці збори, бо маємо важкі справи до поладження. Довгуюч чх членів просимо вирівнати свій дозг; коли цього місяця не вирівнають будуть суспендовані. — С. Чорномаз, секр.

АСТОРІЯ, Л. АР. Бр. св. О. Николая, від. 5, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів і членів, що місячні збори відбулися в суботу, 23 травня, в годині 7:30 вечір, в галі Чеського Нар. Дому, 29-19 — 24-та Есеня. Просимо всіх членів приходити часійше на збори. Пригадуємо вам, щоб ви привели зі собою на збори своїх знайомих і просимо їх в члені У. Н. Союзу. Просимо догуюч чх членів, щоб старались вирівнати свої задолженості в цім місяці. Не привітний на зборах член чи урядник підлягає карі згідно зі статутом. — І. Сидор, предс.; А. Климшин, кас.; П. Барнич, секр.

НЕ ПЛАЧ!

Не плач, мати Верховино, Що не маєш долі;
Ще засвітить ясне сонце І по твоїм полі.

Ти ще будеш колись славна, Будеш голосною,
Знову гарно приберешся Рідною красюю.

І відчинши свої очі, Покриті тугою,
Я пригудубиш: свої ниви Білою рукою.

В. Щадей,

Вишне Студене, Закарпаття.

ПОДЯКА.

Щиро дякую головним і відділовим урядникам У. Н. Союзу за скору і повну виплату посмертного по моїм братові бл. п. Марку Вуксановичу. Бажаю У. Н. Союзові якнайбільшого успіху і кичу всіх, щоби вступали в члені, бо У. Н. Союз є одинокою організацією, яка є певною і точною.

Степан Вуксанович.

У СУДІ.

Суддя: — Чи обвинувачений признається, що вдарив жінку кріслом так сильно, що крісло поломалося?

Обвинувачений: — Так, прошу пана судді.

Суддя: — Чи ви жалуете?

Обвинувачений: — Певно, цеж було стилеве крісло!

ПОЗІР! ЦІЛИЙ ЛОНГ АЙЛЕНД! ПОЗІР!

ТОВ. ВІЛЬНА УКРАЇНА, ВІД. 200 У. Н. С. В ОЗОН ПАРК, Н. Й.

БАЛЬ І ПРЕДСТАВЛЕННЯ

„УКРАДЕНЕ ЩАСТЯ“

драма з сільського життя в 5-тох діях, Івана Франка.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 24-ГО ТРАВНЯ (МАЙ) 1936 РОКУ

В ГАЛІ СЕНЯ МАЛОФІЯ (LIONS HALL).

95 Avenue & 91 Street, Ozone Park, N. Y.

Початок балю 5. год. пополудні. Представлення точно в год. 8. вечір.

Вступ 40 центів.

Учась в представленню беруть: М. Савка, В. Костишин, С. Мисіва, О. Коцупій, В. Воргуль; пані Г. Швед, І. Орлян; також аматори тут роджені, як панове: М. Мисіва, Ф. Лавич, К. Конур, М. Савка і Е. Парашук. — Представлення „Украдене Щастя“ є одним з найтрудоших і найбільших представлень, які дотепер давано в нашій місцевості, тому просимо всіх прийти на час, щоби побачити, як молодіж тут роджена починає забирати поводи наші місця і ми горді, що маємо чим похвалитися та що наші труди не ідуть на марно. — Волод. Щеня, режисер.

ПОЩО ГРАТИ ТІ САМІ ТЕАТРАЛЬНІ ШТУКИ? — ГРАЙМО ВСЕ НОВІ

ІНСТИТУТКА. Інценізація на 6 картин, з повісти Марка Вовчка. Надається до вистав спеціально для жіночих і дівочих клубів і кружків (12 осіб, 10 жінок і дівчат, 2 чоловіки) Ціна разом з партитурою 35 ц.

ЖЕНИХ (Бандити). Комедія на 2 дії зі співами (7 осіб) 20 ц.

ІХАВ СТРЕЛЕЦЬ НА ВІЯНОНЬКУ. Песа на 5 дії. З режисерськими заввагами. Осіб 9 30 ц.

ТУРЕЦЬКІ СТАРОСТИ. Комедія на 3 дії. 12 осіб 35 ц.

ОЯ МОРОЗЕ, МОРОЗЕНЬКУ. Драма на 3 дії. З передмовою і режисерськими заввагами. 9 осіб. 30 ц.

МИ ЙДЕМО В БІРІ. Драма на 4 дії. З режисерськими заввагами. (8 осіб) 25 ц.

СТРАШНА ПІМСТА. Драма на 4 дії. Історична драма з часів нападів татар та турків на Україну. (12 осіб) 25 ц.

ДЕСЯТНИК ЛЮЛЬКА (Бо війна війною). Жарт на 3 дії. 8 осіб 30 ц.

МОДЕРНІЙ ГОСПОДАР. Комедія на 3 дії. (10 осіб) 25 ц.

КУМ СОЛТИС. Комедія на 3 дії. 10 осіб 30 ц.

ГЕТЬ З МУЖЧИНАМИ. Комедія в 3-ох діях. 14 осіб 35 ц.

ЯКЕ ІХАЛО, ТАКЕ ЗДІБАЛО. Комедія на 2 дії. 9 осіб 20 ц.

ДЕ ГІРЬКА БУВАЄ, ТАМ ДОБРА НЕМАЄ. Народна штука в 3-ох діях. 13 осіб. Режисерські квазівки 40 ц.

Ц. К. КАПРАЛЬ ЛОПУХ. Комедія на 4 дії. Осіб 15 30 ц.

ДОБУШ. Історична драма на 5 дії. 10 осіб 35 ц.

ТРИ ГЕРБИ. Комедія на 3 дії. 14 осіб 35 ц.

Замовлення РАЗОМ З НАЛЕЖИТИСТО слати на адресу: „SVOBODA“ 81-83 GRAND ST., (P. O. Box 846) JERSEY CITY, N. J.

ВІДОЗВА СЕЛА ВИШНЕ СТУДЕНЕ, НА ЗАКАРПАТТІ.

Управа читальні Т-ва „Прогресу“ в селі Вишне Студене, на Закарпатті, звертається до Вас, заморські земляки, з проханням перевести у себе збірку на вибудування Народного Дому в нашому селі.

Збудування Народного Дому в цю тяжку та зарозумілу передому хвилю нашого національного відродження є дуже важливим у нашому селі. А тому, що наше верховинське село дуже вбоге й це в силі власних засобами поставити цього дому, ми рішили звернутися з горячим проханням до наших заморських братів, щоби прийшли нам з поміччю. За найменшу жертву будемо глибоко вдячні.

Жертви просимо ласкаво слати на адресу:

RETRO SCADEJ, V. Studeny c. 110, p. r. Izky, P. Rus. — C. S. R.

ЗА ЧИТАЛЬНЮ Т-ВА ПРОСВИТИ:

П. Щадей, гол., В. Щадей, секр.

МИЛИЙ КРАЙ.

Сумно мені, милий краю, І я плачу з болю, Бо я бачу красу твою І твою недолу.

Коли вже ти, милий краю, Цвистимеш для своїх? Чи довго ще треба ждати Лицарів-ізгоїв?

Коли піchnуть веселіти Твої сумні гори І над тобою розгорнуться Народні прапори?

В. Щадей, Вишне Студене, Закарпаття.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ЛОПЕЗ, ПА.

Хорому письменникові.

Посилаю \$2 як — лепту вдовиці, призначену на допомогу нашому так щиро відданому народньому робітникові П. М. Кушніреві-Богусевичу, що втратив найцінніший дар — зір. Вірю, що знайдуться інші, що відчують трагедію нашого знаменитого журналіста і громадського діяча.

Ф. Наддніпрянка.

— Панно Марійцо, я хотілаб, щоби гості трохи розірвалися. Можеб ви щось заспівали?

— Добре, прошу пані, одначе прошу їм заповісти, що я шойно початкуюча.

— Не треба, дитинко, вони самі зорієнтуються.

МАРІЯ повість УЛАСА САМЧУКА ціна 50 центів. Замовлення слати на адресу: "СВОБОДА" 81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346 JERSEY CITY, N. J.

НОВІ КНИЖКИ З КРАЮ

- Д-р Шухевич Степан: ГРІХИ ТО СМІХ. Воєнні оповідання \$ 85
Полінич, Б.: КІМНАТА З ОДНИМ ВХОДОМ, сенсаційна повість 50
Полінич, Б.: ТОВАРИШІ УСМІХУ, сенсаційна повість 40
Мродовещ, Д.: ГАЙДАМАКИ, в двох томах 1.60
Гоголь, М.: СТРАШНА ПОМСТА та інші оповідання з передмовою М. Голубця 50
Радич, В.: МАКСИМ ЗАЛИЗНЯК, в двох томах 1.00
Чайковський, Андрій: ЗА НАЖИВОЮ. Повість з галицького селянського життя 50
Туринський, Осип: СИН ЗЕМЛІ, в двох томах 1.00
Горинський, П.: ПІД ПРАПОРИ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО 50
Будзиновський, В.: ГРЕМИТЬ, Історична повість 50
Самчук, Улас: МАРІЯ, хроніка одного життя 50
Голубець, Микола: ГЕЛІ ВІДНО СЕЛО. (Нарис Журба, Г.: ЗОРІ СВІТ ЗАПОВІДАЮТЬ з післясловом М. Голубця 50
Косач, Юрій: СОНЦЕ В ЧИТИРІНІ. Повість про декабристів на Укр. Павло, Свій (Свенціцький): СТЕПОВІ ОПОВІДАННЯ 50
Верн, Жиль: ЗАМОК У КАРПАТАХ 40
Островський, В.: ЗА ГРОШЕМ. Оповідання 50
Голубець, Микола: ЗА УКРАЇНСЬКИМ ЛЬВІВ. Епізоди боротьби XIII—XVIII. в. 25

Замовляйте у книгарні Свободи: "СВОБОДА" 81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

СУСИДИ.

— Дуже вас, сусіди, перепрошую, що мої кури погребли вам грядки.
— А леж це дурниця! І так мій пес загриз вам дві курки.
— Багателька! За те я вам пса підстрівив.
— Дрібничка. Чейже мої хлопці вибили вам за те вікна. Мені навіть прикро.
— Не журіться. Я вже вам за те струїв корову.
— А моя жінка ващій око видрапала. Дуже перепрошую.
— Нема причини! Не робіть собі докорів. Я вже за те підпалив вам стодолу. Дивіть, як гарно горить!...

ДАЙТЕ АМЕРИКАНЦЯМ ЗНАМЕНИТУ БРОШУРУ:

THE UKRAINIAN QUESTION AND ITS IMPORTANCE TO GREAT BRITAIN

by LANCELOT LAWTON (London)

яку шойно надіслано з Англії. Ціна з пересилкою 50 центів. Замовляти: "СВОБОДА" 81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

УВАГА: Брошура та надається найкраще для наших політичних Клубів, як теж для ужитку молоді та всіх тих, що хотілиб представити Американцям українську справу коротко, ядерно й зрозуміло. Є там теж подані ті міжнародні постанови, що відносяться до українських поневаєдних земель.

Наші діти.

Два хлопчики сваряться.
— Мій батько багатий від твого.
— А мій розумніший.
— А мій твому позичив гроші!
— А мій не віддасть.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО ПОТЕРПЛИМ ВІД ПОВЕНІ.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.

На поклик Об'єднання Український Центральний Комітет Національних Товариств зарядив і відбув надзвичайні збори дня 31. березня 1936. На тих зборах були заступлені своїми делегатами:

Український Демократичний Клуб, Товариство Запорозька Січ, від. 234 У.Н. Союзу, Братство Арх. Михаїла, від. 142 У.Н. Союзу, Сестрицтво Любов, від. 37 У.Н. Союзу, Товариство Запорозька Січ, від. 3. У.Н. Союзу, Дочки України, від. 24 Союзу Українок і 65-тий від. О.Д.В.У.

Збори відкрив голова Іван Клок, пояснюючи присутнім делегатам, що збори скликаю, щоби спільно порадитись, в який спосіб ми моглиб прийти з якнайшоршою поміччю українським потерпілим від повені. Переведено коротку дискусію та рішено, щоби члени Українського Центрального Комітету зайняли збіркою по хатах. Всі присутні делегати радо згодились піти по хатах та збирати жертви.

Жертвували по \$10: У. Н. Дім, Тов. Запорозька Січ, від. 234 У.Н. Союзу й Дочки України, від. 24 Союзу Українок. По \$5: Бр. Арх. Михаїла, від. 142 У.Н. Союзу й Сестр. Любов, від. 37 У.Н. Союзу. На листу зібрані Іван Клок і Василь Тулевич \$39.00. На ту листу зложили: по \$2: Р. Сдободян, В. Кордінт і В. Левчик; по \$1: І. Клок, В. Тулевич, І. Сенько, Марія Лисичок, Г. Надепа, М. Лоба, І. Світич, Т. Федос, О. Зизяк, С. Корнос, М. Корнос, М. Прочик, І. Дончак, К. Качуряк, І. Качуряк, Анна Олексин, М. Сухорський, Т. Федич, О. Бука та й В. Мазурик; по 50 ц.: Ева Гарбовська, Анна Сокира, Анастасія Заканич, Романа Елечко, Г. Сокира, І. Фринкевич, Н. Барна, Д. Токарчик, Я. Шубяк, С. Кама, М. Голубець, І. Пошывак, Анна Зизяк, І. Козак, Марія Саламок, Юрій Атаманчук, Д. Зазула, І. Хребет, Г. Плішка, Ева Гловацька, Д. Стець і П. Крохмаль; по 25 ц.: І. Палей, Анна Палей, Н. Іванів, Д. Тхір і С. Судя. К. Пілат і Василь Грета зібрали на листу \$24.40. Жертви зложили: по \$1: К. Пілат, В. Грета, М. Гринішак, П. Сташків, М. Генета, Т. Робець, Г. Герета, Т. Горін, П. Остапчук, М. Ядловський, Т. Луняк і М. Моркович; Я. Красновські 75 ц.; по 50 ц.: Я. Лешак, І. Пілат, С. Марець, І. Коритко, Ксенька Лиса, В. Сас, Ю. Розиняк, І. Циктор, Ю. Петришин, Ева Телічка, Н. Марець, В. Горон, Марія Джуган, С. Лещук, М. Странка, Т. Яворський, Ю. Бобрак, С. Солтицький, І. Генета, С. Лабонський і І. Кузьо;

по 25 ц.: Магдалина Космида, Ш. Богдан, І. Лохайовський і І. Воляр; А. Брода 15 ц. На третю листу збирали пані Ева Ковальчук, панні Варвара Беркоровайна та Марія Горін. Вони зібрали \$17.70. Жертви зложили: Л. Ковальчук \$1.50; по \$1: М. Щербак, А. Буса; по 50 ц.: Н. Купчик, А. Пірожок, Я. Писарський, Анна Ора, А. Войтович, І. Галушак, А. Василяк, Катерина Стець, Т. Естасюк, Д. Вайда, І. Майко, Т. Урбан, Марія Шарій, І. Заканич, Ю. Гвізд, В. Малиняк, Р. Крисваліс, П. Циктор, М. Кісь, Грей Ерл й А. Лескович; по 25 ц.: В. Куций, І. Довжицький, С. Прокопик, В. Ваняк, М. Телявський, І. Місюра, М. Стефура, В. Янюк, Ева Ванца, К. Каварис, М. Захарчук, Я. Маслій і Р. Гусевич; В. Гробицький 20 ц.; В. Туфік 15 ц.; П. Довжицький 10 ц.

На четверту листу зібрали пані Агафія Кінашук і Агафія Гандович \$17.25. Жертвували: по \$1: Йосифа Музика, Н. Бабич, Агафія Гандович, Г. Кінашук, Анастасія Огор і Анна Генета; Ю. Бойко 75 ц.; по 50 ц.: Анна Феткин, дані Мовчан, Т. Матвіець, Параня Бялєцька, О. Семен, А. Фортуна, Т. Бутиньць, Варвара Круляк, Ф. Магдич, М. Галинович, Софія Кузьміцька й Марія Жеребна; по 25 ц.: Анна Круціньська, Марія Крудецька, Анна Бабич, Г. Видицький, Параня Ільків, Анна Сушко, пані Сабалус, М. Токоп, С. Лайчик, Р. Дуклеман, Анна Невор, М. Горнякевич, Г. Могила й Н. Левен.

На п'яту листу зібрали пані Анна Погранична й Гелена Ячків \$14.10. Жертви зложили: по \$1: С. Пограничний, С. Ячків, С. Фуртос, А. Подяньський, Агафія Кіценюк, Т. Чечель, М. Романович, М. Федірко й П. Роботевський; по 50 ц.: Софія Закорчена, Ф. Кобрин, С. Задоревський, М. Могила, М. Гульник і П. Ворона; по 25 ц.: Параня Чечіль, К. Возняк, В. Бурак, О. Федірко, Т. Генета, Й. Бурбеляк, Агафія Сурмай і П. Грив; Марія Давидович 10 центів.

Зібрано разом \$152.45. Заплачено за авто \$2.00, а до Об'єднання вислано 6. квітня \$101.60, 7. травня \$47.85, а 13. травня \$1.00. Разом \$152.45. ЗА КОМИТЕТ: Іван Клок, предс.; К. Пілат, кас.; Варвара Безкоровайна, секретарка.

По фаховому.

— Шож сказала докторка, коли ти сказав, що кохаеш її?
— Ні словечка. Здвигнула лише плечима, взяла мене за пульс і записала рецепту.

У НАС.

У нас поля процвітають, Широко долини, Зелениють ліси, бори Попід полонини.

У нас буки і ялиці, Смереки високі, У нас дивні, мов золоті, Блискочуть широкі.

У нас гарні, рідні дісні І гарні звичаї, Щире серце українське Нарід в грудях має.

В. Щадей, Вишне Студене, Закарпаття.

КАМІННИЙ ВУЖ.

Камінний вуж це китайський мур, котрий не так давно перейшли японці у війні з китайцями. Великанський він і від віків збуджує в одних подив і захоплення, в других критику і приривний усміх. Як би не було, треба признати, що китайський мур крім пірамід це найгарніший твір світої доби.

Будова його в'язеться тісно з пануванням цесаря Тсін-ше-люанг-ті. Багато літ треба було надлюдської праці мільйонів людей, щоби збудувати цей незвичайний пам'ятник. Врешті його завершили в році 244 перед Христом.

Камінний вуж обіймає таку скількість будівельного матеріалу, що з нього можна було би збудувати звичайний мур, що оперезав би двічі земну кулю. Китайці називають його великим десять тисячмидевим муром, хоч справжня його довжина доходить до 600 миль. Він біжить від Тихого океану в глибину Азії, продираючись кризь гори, скали і яруги.

Будова мурів, як заборол перед нападом ворогів, не була винятковим звичаєм китайців. У старинних віках стрічало багато того роду робіт. Крім подібних укріплень кордонів у Сирії, Медії й Єгипті, казав такий мур збудувати на кордонах Великої Британії римський цесар Сентим Север. Ця думка не перевелася ще й до сьогодні. Укріплені кордони Франції з боку Німеччини нічим не рижняться від китайського мурі. Хіба тільки тим, що збудовані з заліза і бетону та йдуть глибоко під землею.

Пі недуга.

— Ви мені вчора згадували, що ваща жінка хора, а сьогодні я стрінув її в „Домі мод“...
— Так... це її антика!

Dr. M. SMITH переїздить на 46 E. 7th STREET, NEW YORK між 2-ю і 3-ю Евено, близько церкви св. Юра Phone: Брудокс 4-2486 Урядові години від 12 до 2-го і від 6-тої до 8-мої вечір.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

УКРАЇНСЬКА католицька громада св. Михаїла в New Haven, Conn., пошукує ДЯКОУЧИТЕЛЯ з родини Адамовичів зі Збарою, Хтоб знав, де він перебуває, або сам, хай згодиться — справа дуже важна до поладження. Голоситися на адресу: Rev. R. WOLYNEC, 123 Park St., New Haven, Conn. 117-19

ПОШУКУЮ Рудольфа Сагана, сина Миколи і Наталії, що жонатий з родини Адамовичів зі Збарою, Хтоб знав, де він перебуває, або сам, хай згодиться — справа дуже важна до поладження. Голоситися на адресу: Rev. JOHN PALEY, 603 So. Heald St., Wilmington, Del. 117-19

НА ПРОДАЖ РЕСТАВРАНТ в добрім положенні, сивке повітря. Продам з причини старости. Перешлю фото для українця. Хто купить не поладує. За ціну поговоримо устно. Голоситися до: PAUL SENKIV, 553 Hazard Rd., Palmerton, Pa. 116-17

ПОТРІБНО РОБИТНИКА на ферму, котрий уміє доїти корови і робити кінсьми. \$20 на місяць харчі і помешкання. Хто хоче, то прошу писати на цей адрес: JACOB TIMOSHCHUK, Box 25, Arkville, N. Y. 116-18

З ПРИЧИНИ переходу в інший бізнес продается буцерна і гречка в добрій місцевості і на сивім воздусі. Бізнес вироблений, нема конкуренції. Тижневого торгу \$450. Голоситися в офісі 112-4-6 AЛЕКСАНДРОВА, 209 E. 4th Street, New York, N. Y.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР 321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y. Tel. GRAMERCY 8-2418. Урядові години: рано від 10 до 12, ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

БОЛІ НІГ Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жили, болячі ноги, флегмі (запалення жила), напухлі або болісні коліна чи кісточки і ревматичні ноги успішно лікуюмо високими європейськими методами без операції. Офісові години: шоденно від 2 до 6, в понеділки і четверги від 2 до 8. ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ. DR. V. VENLA ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ 28 W. 89 St., New York City.

НА ПРОДАЖ ФАРМА І ГОСПОДАРСТВО В КРАЮ. Фарма 42 акри, близько Нью Йорку, з домом на 12 кімнат і 5 інших будівель, великий сад, ріка, худоба, коні, багато курей, все знаряддя, господарська машинерія і автомобіль. Власник не може заплатити податку, продається дешево як сам дім і будинки вартують. Господарство в Галіччї, перемішляньський повіт, 20 моргів поля, все прикулі і в гарнім положенні, близько залізничі, мурована хата і будинки, вода перед хатою, сад, пасіка, пчлі, худоба, коні, обсягне поле. Власниця вдова слабого здоров'я і з малими дітьми, продасть на доглядних умовах. D U C H, 84 E. 7th St., New York, N. Y. 116-19

Напишіть іще інші про поради і поміч до того добре відомого арабського астролога, порожбитя з долони і містичного читача. Лише залучити на \$1.00 мого ордер, запитайте чотири питання про пропазані сповязі, загублені речі, любов, подружжя, бізнес або якийнебудь інший предмет. Не забудьте посилити про мій безплатний несподіваний дарунок. Подайте конечно дні і місяць вашого народження. Лишь по англійським Запитіть до проф., що називається Rashed Haminey. Особи, що мешкають у Джерзі Сіті або в околиці, мусять прийти до офісу. Як прийдете, ми скажемо вам ваше ім'я і назвище, дамо вам поради і всюку поміч, яка вам потрібна. Замовте собі телефонний день прийому. Delaware 3-5904. Office: 383 JACKSON AVE., Cor. of Ego Ave. (over Meat Market), JERSEY CITY, N. J. 84-90

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ 129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel. Orchard 4-2568. BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE (Cor. E. 185 St.), BRONX, N. Y. Tel. Ludlow 4-2568.

БЛИЗНЯТА ТАРЗАНА.

Запускаючися чимраз далі у нетри й не натрапляючи на ніякі небезпеки, хлопці ставали чимраз певніші себе. „Не даром називали нас у школі близнятами Тарзана“ — сказав Док. „Алеж Тарзан є моїм кривняком, не твоїм“, легко нагадав йому Дік, який уважав те посвячення за велику честь і гордість.

До певної міри хлопці виглядали як справжні близнята. Вони були до себе дуже подібні, бо були синами двох сестер близнят, з котрих одна вийшла замуж за американця, а друга за англійця. Також хлопці разом виховувалися в одній добірній школі в Англії, а потім мали йти на вищі студії до Америки.

Коли товариші в школі почали кликати їх „близнятами Тарзана“, вони порішили кожний раз вступити щось таке, що вповні оправдало би цю назву. Вони вдрапувалися на дерева, рвали убрання й вигукували різні викрики, наслідуючи Тарзана, чим огричували делікатних і аристократично вихованих товаришів.

Запрошення Тарзана віддати його наповніло їх гордощами. Буваючи гадками по Африці, вони вже заздалегідь уявляли себе меншими Тарзанами. Це було причиною, що вони пустилися в дорогу. Вони не знали, що це твердість західної цивілізації заставляє нерозумних змінити свої сили з дикими, рознузданими силами.